

Eqqagassat pillugit nalunaarusiap nalilersorneqaqqinnissaa pillugu Naalakkersuisunut inassuteqaateqarnissamik Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut, tamatumani kommunit inuit tamat ingerlaarfiini illoqarfinni nunaqarfinnilu sumiiffinni cigaretsit sinnikuinut eqqaavissanik matoqqasunik ikkussuinissaanik peqqussuteqarnissaq pillugu siunnersuut.

Inatsisartut pujortarnermut inerteqqummut inatsisaata allanngortinneqarnissaanut Naalakkersuisut siunnersuuteqarnissamik siunnersuuteqarnissaannik peqqussuteqarnissaq pillugu siunnersuut, tassa inatsimmi pujortarnissamut inerteqqut sassaalliisarfiit silataanni, bussit unittarfiini oqqiffinni, oqqiffiillu taamaattut eqqaanni 10 meterisut annertutigisumik illersuuteqartitsinissaq eqqarsaatigalugu. Kiisalu pujortarnermut inerteqqummut inatsimmi illut iluini pujortarfigeqqusaanngitsut silataanni taamatuttaaq 10 meterisut annertutigisumik illersuuteqartitsinissaq ilanngunneqassasoq. Isaarissalli eqqaanni illersuusikkami pujortarnermut inerteqqut taamaallaat inunnut sivikinnerusumik sivisunerusumilluunniit tassaniittunut atuutissaaq, saneqquttunut atuunnani.

(Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut sinnerlugit siunnersuutitut qujavunga, marluullutik siunertaqarmata pujortarnermi ippinnartunik pilersartunik killiniarnermik.

Naalakkersuisut pingaartippaat inuit ataasiakkaat peqqissusaat inuusaatiknullu nappaatit pilersartut pinaveersaartinniarlugit suliniutit.

Naalakkersuisut isumaqatigaat cigaretikut maaniinnaq takussaavallaartut. Kommunit eqqakkat salinnissaat piiarnissaallu akisussaaffigaat, Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik inatsit atortinneqartut akisussaaffigaat allatigullu eqqaavilerisarneq malinnaavigissallugu.

Naalakkersuisut eqqaavilerisarneq pillugu nalunaarusiap nutarternissaanut siunnersuut tusarniutigalugu nassuteqqammerpaa. Nalunaarusiap nutarternissaanut siunnersuutip nutaap maannakkut nalunaarusiat atuuttut marluk 1993-imeersut eqqakkanik oliakunik akuutissanillu igitassanik eqqaasarneq ataatsimut katitissavai. Siunnersuut sinaakutissanik eqqaavilerisarnermi naleqqunnerusunik pilersitsissaaq, tassani igitassanik eqqaasarneq kisimi pineqanngimmat nalinginnaasumilli eqqakkanik suliaqarneq. Naalakkersuisut cigaretikut pillugit ajornartorsiutit arajutsinnigilaat. Tamanna pillugu siunnersuut peqqussummik imaqarpoq kommunalbestyrelsit inuit tamat ingerlaarfiini illoqarfiit nunaqarfiillu iluini arsakoofinnik ikkussuissasut.

Naalakkersuisut kissaatigaat innuttaasut eqqakkat cigaretikullu iginninnissaannut periarfissarissaarnerulernermikkut nalujunnaassagaat tamatta peqataanitsigut Kalaallit Nunaat paarilluarlugu pisinnaagipput. Taamaammat suliniut 'Qujanaq' ukioq manna ingerlaqqissaaq.

Ullumikkut siornatigumut sanilliullugu pujortartarneq silami atugaaneruvoq. Suliffinni amerlanerpassuarni angerlarsimaffippassuarnilu illup iluani pujortarneq unitsinneqarnikuuvoq. Nuannaarutigisinnaavarpullu ukiualuinnaanguit ingerlaneranni illup iluani pujortartarneq annerusumik atorunnaarsimagatsigu.

Silami pujortarnermi pujoq nungupallattarpoq taamaakkaluartoq pisariaqanngilaq inuit allat pujortarfigissallugit annikitsuinnarluunniit peqqinnissamut ajoqutaasarmat.

Taamaammat pujortarnermut inatsisip bussit unittarfiini allanilu silami katersuuffiusartuni illersuiniarluni pujortaqqusinninneq atuuttariaqarpoq soorlu inuppassuit silami katersuuffiini assersuutigalugu pinnguarterfinni, timersortarfinni allanilu silami sassaallertarfinni. Illuni pisortallu sulliviini isertarfiit aalajangersimasumik ungasissusilerlugu pujortaqqusinninneq ilalerneqarsinnaavoq illuni taamaattuni igalaat qanillillugit pujortaqqusinninnermik.

Naalackersuisut siunnersuut tapersorsorsinnaavaat isumaqarlutilli pujortarfioqqusinninnermut pinnguarterfiit, timersortarfiit assigisaallu ilanngunneqartariaqartut. Maannakkut naleq-qutinngilaq aalajangissallugu illersuilluni killeqarfiit 10 meteriutinnissaat. Naalackersuisulli eqqumaffigerusuppaat silami pujortarfioqqusinnigiffiit malittarisassaqaarnissaat.

Cigaretsit sinnikuinut eqqaavissanik matoqqasunik ikkussuinissaanik peqqussuteqarnissaq pillugu siunnersuut UKA 2015/94 pillugu Naalackersuisut innersuutigissavaat peqqussuteqarnissaq pillugu siunnersuut itigartinneqassasoq Naalackersuisut eqqaavilerisarneq pillugu nalunaarusiap nutarternissaanut siunnersuut tusarniut nassiuereersimmagu tassanilu arsakooffinnik ikkussuinissamik siunnersuutitaqarmat.

Kiisalu Naalackersuisut sinnerlugit saqqummiutissavara allannguutissatut siunnersuut UKA 2015/95-imut:

”Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuutaat Naalackersuisut peqquneqassasut pujortarnermik inerteqquteqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat allanngorteqqullugu taamaasilluni pujortarnermik inerteqquteqarneq annertusineqarluni silami pujortarfioqqusaanngitsunik ilaneqassasoq soorlu bussit unittarfii allallu inuppassuit katersorfigisartagaat assersuutigalugu pinnguarterfiit timersortarfiit allallu silami sassaallertarfiit. Pujortarfioqqusaanngitsut ilaneqassasut isaarissat igalaallu ilanngullugit.

Naalackersuisut neriutigivaat Inatsisartut siunnersuut ilalerumaaraat siunnersuuteqartup ajornartorsiutitut innersuutigisai cigaretikut eqqaavissaannik imalik Naalackersuisut isumaqatigimmassuk. Taamatut oqaaseqarlunga Naalackersuisunit qilanaaraarput Inatsisartunit aalajangiiffigisassatut siunnersuut suliarineqarnissaa.